

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejsen miesie-
cznie ztp. 4. kwartalnie ztp. 10
Exemplarz gr. 6.

№ 188.

Prenumerata na pro-
wincji z opłatą pocztą
wz. 18. kwartalnie

w Warszawie dnia 11 Lipca 1827 roku, we Srodę.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

z Hamburga d. 24 Czerwca.

ZBOŻE. — Kupiono cokolwiek pszenicy w tym ty-
godniu, na wysłanie do Londynu, ale po cenie
zniżonej. Targ był niepokupny tak co do pszeni-
cy będącej na składach, jak i na wodzie, a ceny
przez zapowiadane codziennie aukcje spadły o kilka
talarów. Gdańska, elbląska i królewiecka 90 do 100
tal. — Pomorska, rostowska i wismarska 72 do 76 tal.
— Anhaltska biała 80 do 85 tal., magdeburgska 70 do
76 tal., z Marchji 75 do 80 tal., brunswicka 76 do
82 tal., meklemburska 75 do 78 tal., holsztyńska czer-
wona i biała 65 do 80 tal., z nad Elby niższej 65 do
75 tal., duńska 65 do 70 tal., z Fryzji wschodniej 65
do 70 tal. — Żyta przybyło kilka transportów mo-
rzem, przez co już i tak niższe ceny, jeszcze wię-
cej spadły. Za gdańskie, elbląskie i królewieckie
70 do 73 tal., rostowskie i wismarskie 70 do 72 tal.,
archang. petersburg: rygskie i libawskie 67 do 73 tal.
— Jęczmień bez pokupu przy stałych cenach. Magde-
burski i z Marchji 58 do 60 tal., meklenburski
55 do 60 tal., holsztyński 54 do 58 tal., nadelbiański,
ozimy i jary 45 do 55 tal., duński 42 do 50 tal. —
Owsa kupiono cokolwiek na wysłanie w cenie ostat-
niej lub nieco niższej. Meklemburski 45 do 52 tal.,
holsztyński 42 do 50 tal., duński, nadelbiański i fry-
zyjski 41 do 48 tal. — Fasola niderlandzka wielka i
mała 90 do 105 tal. — Groch 88 do 90 tal. — Wyki 75
do 85 tal. — Rzepak którego cokolwiek w małych par-
tych przybyło, chętnie rozkupiono. Holsztyński zi-
mowy 122 do 130 talarów.

CUKIER. — W upłynionym tygodniu w surowym
gatunku nadzwyczaj wielki był odyt, a mianowicie
przedano wiele i korzystnie brazylskiego. Wybo-
rowy piękny Bahia i Rio, nie tylko utrzymują się
w cenie, ale nawet w niektórych partjach drożej za
niego płacono. Podobnie zbyto wszystek szary Ba-
hia i Rio, o ile go w suchym i dobrym gatunku by-
ło na targu; pośledniejszy nie miał pokupu. W o-
góle zakupiono brazylskiego na wysłanie, 1000 do
1200 pak (Kisten). O piękny biały Havanna dopy-
tują się znowu nie mało, ale niemasz go wcale na
targu. Żółtego Havanna w średnim gatunku kupio-
no około 700 pak po 8½ do 8¾ etc. na wysłanie. —
W końcu zeszłego tygodnia i na początku terażniej-
szego, chcieli ile się zdaje kupujący Rafinady, do-
czekać się zniżenia ich ceny niedopytując się o ta-
kowe, lecz fabrykanci nie tylko nie spuścili dla te-
go nic z ceny, ale owszem drożyli się, z powodu
że mało bardzo na targ dowieziono rafinad.
W końcu sprzedano prawie wszystko, a piękny to-
war nawet po ½ do ¾ etc. drożej.

KAWA — miała znowu dość mocny pokup, Por-
torico, Hawanna i Brazylska trzymały się statecznie w

cenach. Ordynaryjnej Domingo przedano nieco ta-
niej.

HERBATA. — Partje herbaty z Kantonu przyby-
łe, znalazły szybki pokup zaraz z pierwszej ręki;
aże okazały się nadzwyczaj świeże i piękne, dla tego
z drugiej ręki wielki pokup mają.

Wrocław d. 29 Czerwca.

Jeszcze w tym tygodniu kupowali wełnę niektórzy
anglicy i handlarze wełny ale z drugiej ręki po ce-
nach zeszłotygodniowych. Większa część tutejszych
właścicieli wełny, którzy kupowali na spekulację tak
przed strzyżką tegoroczną jako i na jarmarku, żądają
wyższych cen aniżeli dotąd były, i są tego zdania,
że na następnym jarmarku sprzedadzą ją korzyst-
nie.

z Londynu d. 29 Czerwca.

Akt parlamentu, mocą którego wszelkie zapasy zbo-
ża znajdujące się w portach W. Brytanji i na składach,
są na konsumpcję dopuszczalne, został przyjęty. —
Można więc od dnia 1 Lipca r. b. do d. 1 Maja 1828
pomienione zapasy zboża, oddać za opłatą, jaka by-
ła przepisana dla bilu nowego ale do skutku nie do-
szłego. To prawo nowym jest dowodem, że prawo-
dastwo angielskie, zostawia zawsze pierwszeństwo
obcym pod kluczem skarbowym będącym zapasom.
Jeżeli zatem w ciągu następnych 11 miesięcy, ceny tutej-
sze tak wysoko się utrzymają, że właściciele zboża pod
zamknięciem rządowym będącego, oclenie swych za-
pasów za potrzebne uznają, niebędzie naówczas zby-
wać na nowych dowozach zboża zagranicznego do
składów rządowych, w nadziei, że takie nowo
wprowadzone zboże, w przyszłym zaraz roku, albo
w sposobie dopiero co wymienionym albo też na mo-
cy nowego naówczas bilu na konsumpcję pójdzie.
Wartość zboża w owym perjodzie, zależeć będzie mu-
siała wyłącznie od obfitości zbioru tegorocznego w
tych krajach, gdzie zboża mniej sieją, aniżeli na własną
potrzebują konsumpcję.

Zapasy dawniejszego angielskiego zboża są zna-
cznie przetrzebione i dość szczupłe, ale zato na-
dzieja pięknych i obfitych zbiorów, jest wcale nie-
płonna, mianowicie co do pszenicy. Siewy jare nie-
okazują się być tyle żyzne, jak się tego przed kil-
koma tygodniami spodziewano.

— W A R S Z A W A . —

Wczoraj odbyła się instalacja JW. Brzozowskie-
go prezesa trybunału cywil. Wtwa mazowieckiego
ten urząd po JW. Lewińskim senatorze kaszte-
lanie obejmującego, a to w obec członków tegoż try-
bunału w całym swym składzie, obrońców sądowych
wszelkiego stopnia inader licznie zebranej publicz-
ności.

W obwodach Międzyrzeckim, Poznańskim, Obornickim i innych okolicach W. X. Poznańskiego spadła szarańcza w wielkiej ilości. Wydano stosowne rozkazy, aby ją wytępić.

ROSSJA.

z Petersburga d. 26 Czerwca.

Vice-Admirał Greig dowodzący naczelnie flotą w portach morza czarnego, chcąc się przyłożyć do zachowania od zagłady pomników starożytności, znajdujących na brzegach morza czarnego, zabronił prywatnym rozkopywać dawne mogiły bez upoważnienia, i zarazem polecił panu Kruse, aby się zajął poszukiwaniem systematycznym zabytków starożytności, jakieby w sobie mieścić mogły, znajdujące się na dawniej przestrzeni Chersonu mogiły. Pan Kruse rozpoczął już poleconą sobie pracę i znalazł w jednej mogile rozwaliny gmachu publicznego, czyli świątyni dosyć obszerniej, wystawionej w kształcie krzyża; odkryto już mury kamienne na dwa sążnie wysokości, a na dwa arszyzny szerokości; wchód po obu stronach był ozdobiony rzeźbami na marmurze, które wszakże znaleziono zupełnie zniszczone. Pobliskie wniścia mury, mając słupki długich kolumn i przykryte są tafłami marmurowymi; w piwnicy znaleziono szkielety ludzkie i 45 czaszek, a z ziemi wygrzebano 8 medalów brązowych, z których większa część ma po jednej stronie literę B. a po drugiej wyobrażenie krzyża; na szkieletach znaleziono obrączki szklane. Niedaleko tego gmachu odśloniono groty, która sądząc z glinianych rur podziemnych, musiała być rezerwuarem wody. Pan Kruse zamierza dobrać miejsca z którego woda była sprowadzana, i spodziewa się uczynić ważne jakie odkrycie.

— W Lebedianie mieście obwodowym gubernji Tambowskiej, zawiązało się towarzystwo wyścigów konnych, mające na celu rozplodnienie w Rosji dobrych ras i w ogólności ulepszenia stadnin. Cesarz J. raczył potwierdzić statuta tego towarzystwa, które złoży początkowo kapitał, z którego rozdawać będzie nagrody w czasie wyścigów, a oprócz tego, zamierza: 1) wydawać dziennik podający do wiadomości publicznej, doniesienia o wyścigach i nagrodach w Lebedianie, o handlu koniami, i w ogólności o wszystkim, co do ulepszenia ras przyczynić się może; 2) założyć i prowadzić register genealogiczny, najlepszych ras koni w Rosji; 3) usiłować, aby rosłe rasy upowszechniały się między właścicielami rosyjskimi. Liczba członków rzeczywistych, z których każdy obowiązuje się płacić rocznie 200 rubli, niebędzie przechodziła 21; liczba członków honorowych nie jest ograniczona.

— Po dwóch stolicach jest Ryga bez wątpienia najprzemysłniejszym miastem w cesarstwie. Przedsiębiorni kapitaliści i zręczni fabrykanci usiłują łacznie rozprzestrzeniać rozmaite gałęzie przemysłu. Interes, ten silny bodziec wszelkich przedsięwzięć handlowych, pobudza właścicieli fabryk do podwojenia czynności; każdy z nich pewny odbytu nie szczędzi ani starć, ani kosztów, aby doprowadzić swój zakład do jak największego stopnia doskonałości; nadto: fabrykanci Rygscy, wkładają wielkie kapitały, raczej w użyteczne fabryki, niż w budowy piękne i wielkie. Poprzestają z razu na domach dostatecznie dla rodzaju pracy dogodnych, a w miarę jak ich zakłady wzrastają, rozprzestrzeniają gmachy, które się odznaczają zarówno prostotą,

zewnątrzną, jak wyborem urządzeniem wewnętrznym. Z dziewięciu rafinerji tego miasta, wychodzi co rok 180,000 pudów cukru rafinowanego i melisy; rozkupują ten towar kupcy i żydzi Gubernji pobliskich, a nawet odleglejszych na granicy położonych. Ryga ma 5 fabryk tytoniu i tabaki, z których jedna sprzedaje rocznie za 500,000 rubli a inne razem za 1,000,000 rubli. Pomiedzy fabrykami wyrobów wełnianych, odznacza się szczególnie fabryka Pana Bornhaupt; dla braku wody porusza w niej całym mechanizmem 18 koni. Wyrabia ona co rocznie do 1300 pół-postawów sukna cienkiego, różnego i trawle mającego barwy; folusz do fabryki należący, musiał być założony dla braku wody o 16 wiorst od Rygi. Pan Bornhaupt zasiewa oset z pomyślnym skutkiem i udzielił jego nasienia wielu właścicielom w Inflantach. Fabryka Pana Pichlau sprzedaje rocznie pół-kazmierku w dobrym gatunku za 150,000 rubli. Pan Chlebnikow fabrykuje rocznie manszestru za 500,000 rubli. Panowie Pfeil i Tilner założyli niedawno fabryki płótna; pierwszy sprowadza przędzę z zagranicy i fabrykuje tylko cienkie płótna, drugi wyrabia rozmaite gatunki z przędzy krajowej. Farbiarni jest kilka mających wielką wziętość.

— Między Petersburgiem a Londynem, urządzona została poczta statkiem parowym.

— Pszczoła północna umieszcila następujący wyjątek z listu Pana Glinki pisanego z Petrozawodzka dnia 29 maja: Od roku 1817 a szczególnie w ostatnich trzech latach, odstąpiła natura od zwyczajnego biegu tak bardzo, iż trudno jest umiejętności obrachować całą jej zmianę. Od czasu, jak się po raz pierwszy dowiedziano o wielkich poruszeniach lodów przy biegunie, doświadczone co rok łagodniejszej zimy, a często odwilż zmniejszała jej ostrość właściwą naszemu klimatowi. Wszystkie żywioły w ogólności rozwijały się w sposób uderzający i gwałtowny. Niestłuchane burze poruszały powietrze w wielu okolicach; a jeszcze świeże ślady świadczą o pożarach i wylewach; ostatnie zmieniły w kilku chwilach ulice stolicy w jeziora i strumienie. W roku zeszłym pustoszyły płomienie lasy i łąki, dosięgły nawet wsi i ról uprawnych. Odburzask ich czerwienił w nocy wody i widokrąg, a gęste dymy w pośród których tylko słońce przebijało jak kula rozogniona, okrywały wszystko.

Do koła winnych krajach Europy były nadzwyczajne wylewy, a przeciwnie na północy, którą zawsze uważano, za nie przebraną krynicę, nastąpiła powszechna susza. Być może, iż wytrzebiecie lasów, zmniejszyło tu wody. Pospolite jest przysłowie, że lasy są karmicielkami strumieni, a przed czasy miało być w Rosji urządzenie, aby oszczędzać lasy przy rzekach spławnych na sto pretów po obu stronach brzegach. W rzeczy samej, urządzenie takie ułatwić może przybieranie wody szczególnie na wiosnę. Ten powszechny niedostatek wody w ostatnich dwóch latach tak w rzekach, jak sztucznych wodozbiorach, dał się także uczuć w kanale jeziora Ladoga. Okoliczność ta może stać się ważną dla stolicy, gdyż zaopatrywanie jej w żywność, uskutecznia się przez urządzenia, których pomyślnie utrzymanie, nie zawsze zależy od sił ludzkich. Staraniom rządu wiuni jesteśmy, iż przez niezliczone kanały i sztuczne drogi, ułatwia wczesny przywóz do ujścia Newy obfitych płodów południowej Rosji. Niedostatek wody w kanale Ladogskim, nieuszedł w roku zeszłym bez

ności monarchy; wydane zostały z najwyższego rozkazu rozporządzenia, dla utrzymania żeglugi na kanałach wyzno-wołoszowski, marjańskim i ladogskim. Tegorocznej wiosny pomimo wielkich śniegów, daje się uczuwać podobny niedostatek wody. Z tej przyczyny rozkazał książę Wirtemberski dyrektor komunikacji założyć w mieście Ladoga wielką winę wodną. Machina ta poruszana siłą 120 koni, podnosić będzie co minuta 12 pretów sześciennych wody; plan do niej podał Pan Clarke. Pułkownik Destroem podał inny projekt, który również uzyskał potwierdzenie i podług którego, prowadzona będzie woda od rzeki Wołchowy przez kanał podziemny do dwóch wielkich rezerwoarów z żelaza lanego, z których znowu za pomocą ośmiu pomp, przeprowadzoną będzie w sztuczne łożysko, a z tego do kanału Ladogskiego. Machina ta, zaczęła być czynną w końcu miesiąca Czerwca r. b. — Dla przysposobienia pracy podzielono łanie pojedynczych jej części, między ludwisarnie Petersburską i Petro-zawodzką; w tych dniach ulano cylinder należący do niej do którego użyto 25,200 funtów żelaza. Wkrótce zobaczymy ukończoną machinę, która w Rosji jest pierwszą, a w całej Europie mało ma równych sobie.

(D. P.)

A N G L I A.

z Londynu dnia 25 Czerwca.

Donoszą z Manchester, że skutki szkodliwe z dołatku Xiecia Wellingtona, pokazały się już w cenach i fabrykach tamtejszych.

— W Norwiche przywrócono zupełnie spokojność. — Pan Canning pobiera rocznie 16,000 funtów szter. pensji, i ma trzech pod sekretarzy, z których pierwszy Pan Planta pobiera 2,500, drugi Lord Walden 1000, a trzeci Margrabia Clancrycarde 1000 funt: szter.

— Na zgromadzeniu akcjonariuszów kompanji wschodnio Indyjskiej, postanowiono jednomyślnie, dodać 1000 funt: szter. do pensji rocznej generała Campbell zato że Birmanów zwyciężył.

— Mieszkańcy z Devonport najnowszego miasta w Anglii, podali prośbę o nadanie im prawa wyboru do parlamentu.

— Na posiedzeniu izby niższej d. 21 złożyło petycję przez Pana Hume blisko 3000 robotników z Lancashire; o względy na ich nędzę. W Petycji tej nazwali administrację zepsutą, wspieraną przez parlament przekupny. Pan Hume prosił izby aby nie brała tych wyrazów w złém znaczeniu. Mowca izby prosił Pana Hume aby wyraził te powtórnie odczytał, co gdy Pan Hume uczynił, zapytał go mowca, jaki wniosek opiera na takiej petycji. Pan Hume odpowiedział, iż żąda tylko przyjęcia petycji. Kto popiera taki wniosek? (zapytał znowu mowca) — Na zapytanie to nikt nie odpowiedział i Pan Hume cofnął petycję. Pan Maiberley złożył petycję o wolne mielenie zboża będącego pod zamknięciem rządowym i o dozwolenie wywozu takiej maki bez żadnej opłaty; tym sposobem, sądził, że wielu otrzyma zatrudnienie i że osady angielskie będą mogły być taniej mąką zaopatrywane z Anglii niż z Ameryki; nowych młynów nie ma potrzeby, albowiem teraźniejsze mogą corocznie zmieścić 200,000 kwarterów. Petycję tę odrzucono bez głosowania. Pan Ferguson uskarżał się na złe sądownictwo

w Indiach wschodnich i żądał zastosowania praw angielskich do potrzeby tamtejszych mieszkańców, ale cofnął swój wniosek otrzymawszy od ministra spraw wewnętrznych zapewnienie, że nadużycia dotychczasowe będą zniesione. Odrzucono jednomyślnie wniosek Pana Hume, który żądał, aby prosić króla J. o ograniczenie awansów w marynarce dla zmniejszenia wydatków publicznych. Następnie odczytano powtórnie wniosek Pana Canning tyczący się sprzedaży zboża pod zamknięciem rządowym zostającego.

— Na posiedzeniu izby niższej dnia 22, przyjęto wniosek P. Canning tyczący się sprzedaży i przywozu zboża, poczem uczynił P. Canning wniosek, aby się izba zamieniła w wydział dla ułożenia adresu do króla z powodu kończących się posiedzeń Parlamentu. — Przyjęto następnie pensje dla urzędników domu królewskiego i bil pozwalający kredyt. Wniosek o odebranie prawa wyboru miasteczku East Retford, cofniono, a wniosek o nadanie tegoż prawa miastu Birmingham odrzucono.

— Zdaje się, że żywioły opozycji zbierają się teraz wyłącznie w izbie wyższej, i nie jest to małym zadaniem dla tak młodego para jakim jest Viscount Goderich, walczyć z tylu wytrawnymi przeciwnikami. Z resztą, opinia publiczna wyjawia się w sposobie bardzo widocznym, jak np. na uczcie dnia 18 w Liverpool, gdzie nie tylko niechętnie był przyjęty toast za zdrowie bohatera Waterloo, ale niedopuszczono wcale, aby je spełniano. — Morning — Post zarzuca ciągle ministerstwu P. Canning ducha radykalizmu.

— Zapal i lubowietwo do oryginalnych obrazów, zmniejszać się znacznie zaczyna. Obraz Rubensa *Familja święta*, i drugi Titiana *Zasłużony S. Katarzyna*, za które przed niewielu laty 3000 gwineów zapłacono, sprzedane zostały w tych dniach, pierwszy za 470, drugi za 465 gwineów.

— W drodze pod Tamizą nie pozostało już więcej nad 5 lub 6 stóp wody, i wkrótce dalsze prace się rozpoczną. Ciekawość zaostrzona z przyczyny tego zdarzenia jest bardzo żywa, i mieszkańcy Londynu niecierpliwie skutku jakimieć będą środki użyte przez P. Brunel, nawet wczoraj jeszcze schodzili się tłumnie do Rotherite. Tratwa zanurzona w tym punkcie dna rzeki gdzie się woda była przedarła, doskonale odpowiada swemu celowi. Reszta wody mogłaby być wypompowana w kilku godzinach; ale P. Brunel już kilkukrotnie oświadczył, że wcale nie to stanowi największą trudność, i że wszystko zależy od tegości sztucznego gruntu dna rzeki i stopnia oporu jaki będzie mógł stawić ciśnieniu wody. Składka po 5 f. st. od akcji, wniesiona na ostatniem ogólnem zgromadzeniu przez dyrektorów nadspodziewanie prędko uskuteczniłą została, — nie wszyscy jednak dotąd jej dopełnili. (G.B.)

F R A N C J A.

z Paryża dnia 28 Czerwca.

Tutejsze towarzystwo przyjaciół Greków, przesłało w tych dniach kommissji żywności w Napoli ustanowionej, 30,000 franków; podobną sumę przesłało przed trzema tygodniami. Toż samo towarzystwo posłało wsparcie mieszkańcom wyspy Samos, która zapewne wystawiona będzie najpierwej na bój z flotą turecką.

— Następujący rapport urzędowy objaśnia nieporozumienia między Francją i Dejem algierskim: Dnia

11 Czerwca zrana przyплыła galjota francuzka do Algieru z rozkazami ministra spraw zagranicznych dla Konsula jeneralnego, który przeczytawszy je, udał się natychmiast sam na pokład fregaty, i wydał rozkaz, aby członkowie konsulat i przebywający w Algierze poddani francuzcy, z Algieru się oddalili. Gdy to wszystko uskuteczniło, umówił się konsul z kapitanem okrętu linjowego, dowodzącym dywizją do Algieru wysłaną, względem sposobu, jakim by od Deja żądać można zadosyć uczynienia. Ułożono notę w której żądano, aby deputacja, z algierskim ministrem spraw zagranicznych na czele, na pokład okrętu dowódcy wyprawy przybyła i aby przeprosiła jeneralnego Konsula za postępowanie z nim Deja, niemniej, aby zatknęta na warowniach Algieru banderę francuzką sto wystrzałami działowemi pozdrowiono. W razie odmownej odpowiedzi, zagrożono rozpoczęciem kroków nieprzyjacielskich. Jeneralny Konsul sardyński oddał tę notę Dejowi, a gdy w przeciągu 24 godzin żadanego zadosyć uczynienia nie dano, zerwane zostały układy. Korwetta *Wulkan* wzięła na pokład królewskich Vice-Konsulów w Bonna i warowni Lacaille, niemniej Francuzów w tamtych okolicach osiadłych i dnia 16 Czerwca zajęła dywizja francuzka stanowisko przed Algierem; okręty algierskie otoczone są w porcie i niemogą wyrządzać żadnej szkody handlowi francuzkiemu.

— Margrabia Lafayette obrany został deputowanym z okręgu Meaux, więkzością 141 głosów na 28 wotujących. P. Tronchon zyskał głosów 139.

— Oprócz postanowienia królewskiego stanowiącego na powrót cenzurę, wyszło drugie także d. 25 Czerwca datowane, dotyczące się zaprowadzenia kommissji przeznaczonęj do przetrząsania wszystkich dzienników i pism periodycznych: składać ją będą 6 cenzorów; każdy dziennik lub pismo periodyczne nim do druku podane zostanie, winno pierw wziętej kommissji pozyskać. Dyrektorem kommissji, jest Pan Lourdoueix; wzięcie udzielić będzie P. Delige. Po departamentach prefekci wyznaczają cenzorów. — Co do cenzury, ta zostawać będzie pod kierunkiem rady z 9 członków złożonęj, której wszyscy cenzorowie co tydzień raporta zdawać są obowiązani. Cenzorowie departamentowi raz w miesiąc takie rapporta nadsyłać będą.

— Trzeciem postanowieniem królewskiem téjże samej daty, mianowani są w biorze dozoru prezesem rada stanu Bonnard; Vice-prezesem Margrabia d'Herbouvillle, członkami: Hrabia Breteuil, deputowany i rada stanu de Frenilli, deputowany Olivier, deputowany Maquille, rada stanu Baron Cuvier, prezes kommissji rachunkowej de Guilhaumy i jeneralny adwokat de Broe.

— Czwarte nareszcie postanowienie królewskie, mianuje członkami bióra cenzury, PP: Levacher-Duplessis byłego adwokata; Józefa Pain literata Rio i Caix profesora historii.

— Dnia 25 b. m. towarzystwo poprawy więzień, odbyło posiedzenie pod przewoenictwem JK. M. Delina, na którym złożony był rapport o skutkach dotychczasowych usiłowań towarzystwa. Lubo towarzystwo rzeczzone, szczupłe tylko posiada zasłki, wjele już jednak dobrego do skutku przywiodło.

— Składki towarzystwa przyjaciel Greków znacznie się pomnażają. Od 16 do 20 Czerwca wyniosły 2899 franków; dawniej najwięcej 5 do 600 franków przez 4 dni zbierano. Wiele znakomitych osób przyczynia się teraz przez składki dobroczynne. Ostatnie nie-

sześliwe wypadki w Grecji obudziły ducha litości we wszystkich.

— Gazeta niemiecka wychodząca w Paryżu, donosi że pewien kapitan który przybył do Marsylii, zapewnia, iż widział niedaleko przylądka Gates kilka okrętów które zdawały się być do zjednoczonych krajów należącemi.

— Pan Ricard młody negocjant z Montpelier, zdecydował się jechać do Grecji, dla połączenia się z Fabviorem. Bierze on z sobą 4 dwunasto-funtowe działa z przynależnemi do tego lawetami, kilka chaubic i wiele innych nader użytecznych przedmiotów. Ten młody Filhelen przygotował się jak najdokładniej do swojej wyprawy, uczęszczał nawet przez czas niejaki na naukę do szkoły artylerji w Tuluzie, gdzie 8 miesięcy nauce poświęcił. Działa które powiezie sprawił swym własnym kosztem; urządzone są nowym zupełnie sposobem i nazwano je działami górzyscie. Już nieco dawniej, życzył sobie pułkownik Fabvier mieć podobne działa.

— Pod datą d. 5 Maja donoszą z Alexandrii:—, Fregata *Sirene*, gabara *Hekla*, galjota *Estaffete* i brygi *Currassier* oraz *Loiret*, znajdując się wtutejszym porcie, a ich obecność której dają za powód ochronę własności francuzkiej, sprawi, że Lord Cochran nie będzie musiał wstrzymać się od wszelkiej na ten port napaści, tak długo, jak tam powiewa bandera kontr-admirała Rignya znajdującego się na pokładzie *Sireny*.

— Do Marsylii przybyło kilku młodych Egipcjan, udających się do nowo założonego kolegium w Paryżu.

— Pan Letellier był kapitan okrętowy w służbie francuzkiej, znajdował się na pokładzie okrętu *Guerrière*, zbudowanego w Marsylii dla Paszy egipskiego. Mówią, iż obejmując dowództwo nad oddziałem floty egipskiej. Dzienniki tutejsze powstają przeciwko temu, że ludzie mogący być korzystnie w kraju użyci, dla braku utrzymania się, zmuszeni są szukać u obcych przytułku.

— Do Kadyxu zawinęło 5 małych statków wojennych z Tuluzy, przeznaczonych do pełnienia tam służby zdrowia. Środki ostrożności z dnem 1 Czerwca już się wzdłuż morza rozpoczęły. Ta usługa ze strony rządu francuzkiego, stawia rząd hiszpański w możności baczenia na korsarzy kolumbijskich w tamtej okolicy.

— Udzielamy czytelnikom następującej statystycznej wiadomości o Loteryjach francuzkich, które w izbach podczas narad o budżecie przedstawione były. — W samym Paryżu jest 151 kantorów loteryi, a 12 zarogatkowych, ogółem 163, które stanowią blisko 1/4 część wszystkich w całej Francji kantorów loteryjnych. Roku 1825 jeden z kolektorów paryzkich miał 142077 franków wynagrodzenia sześć procentowego od stawek umiego dopełnionych, inni po 50 do 70,000 franków. Ale tak szczęśliwych kolektorów mała jest tylko liczba i większa część szczupłemi dochodami kontentować się musi. — Od roku 1826 zmniejszyły się znacznie stawki na loteryję. — Roku 1825 ogół stawionych pieniędzy w całej Francji wynosił 57,256,802 fr: a w téj kwocie sam Paryż 34,866,570 fr, tak, że z departamentów, tylko 22,389,232 fr: wpłynęło. (1) — Roku 1826 stawiono w Paryżu 29,275,369 fr. z których wynagrodzenie dla kolektorów uczyniło 1,756,761 fr.

(1) W Francji każde miasto departamentowe i wiele głowniejszych mają oddzielne własne loteryje.

Widowiska w Stolicy.

Kosmorama narodowe, przy ulicy Wierzbowej w domu Szodanru Menażerja zwierząt i gadów Pana Dinter, na placu za ogrodem Krasińskich.

Gabinet figur woskowych, w sali Towarzystwa dobroczynności.

Do dzisiejszej Gazety, załączony jest Nr 66 Dziennika Obwieszczeń.